

jordutbytet skulle vinnas, samt då, jemlikt Kongl. brefvet af den 20 December 1826, anledning, bland andra, till kronoparken Malmskogens bibehållande under Kongl. Maj:ts och kronans disposition varit det förutsedda framtida behovet af kampementsplatsens utvidgning, har Eders Kongl. Maj:t uti förberörda nådiga proposition föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del bifalla ifrågavarande utbyte af jord, i enlighet med det vid landtmäteriförrättningen den 18 September 1876 uppgjorda förslag.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende täckts föreslå, har Riksdagen bifallit; med underdånig anmälan hvarom Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 24 Maj 1877.

N:o 67.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 23 Maj. 1877.
— — — — Andra Kammaren den 24 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående afsöndring af jord från indragna häradshöfdingebostället Hvetlanda, Thomas- och Kullagården.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 78).

S. A. K.

Enligt hvad af en den 13 nästlidne April till Riksdagen aflåten nådig proposition inhemtats, hade Skomakaren A. E. Borg, Lovisa Nilsson-dotter, Slagtaren C. J. Johansson, Husaren G. A. Carlsson, vice Kommis-

sionslandtmätaren Elam Mebius och Handlanden A. W. Petri uti en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift — under åberopande af Kongl. Maj:ts nådiga bref den 11 Augusti 1863, hvarigenom från häradshöfdingebostället Hvetlanda Thomas- och Kullagården N:is 4 och 6 i Hvetlanda socken, Östra härad och Jönköpings län under full eganderätt upplåtits plats till bostad åt provincialläkaren i häradet och byggnadstomter till åtskilliga enskilda personer, tillsammans 94 kvadratref 50 kvadratstänger, mot det att till boställshafvaren för hvardera jordlotten årligen erlades sådan i laga ordning bestämd afgäld i spannmål, som motsvarade ej blott hvad af hela hemmanets räntor och öfriga allmänna utskylder vid jemförelse af egornas storlek och beskaffenhet å de afsöndrade lägenheterna belöpte, utan ock hvad som, med ledning af den jordskyld boställshafvaren af dessa till en del redan derförinnan upplåtna lägenheter uppburit, kunde skäligen anses utgöra ersättning för den årliga afkomst, boställshafvaren för öfrigt kunnat af berörda jordlotter bereda sig, derest de ej från bostället afsöndrats — i underdånighet sökt att från berörda, numera till statsverket indragna och från den 14 Mars 1876 på arrende under 20 år upplåtna boställe få för alltid afsöndra ytterligare sex, delvis redan bebyggda eller till bebyggande afsedda tomter, innehållande, enligt ansöknings bilagd, af landtmätare upprättad karta med beskrifning, 30 kvadratref 45 kvadratstänger. Öfver denna ansökning hade yttrande afgifvits ej mindre af senaste boställshafvaren än äfven af boställets nuvarande arrendatorer, vederbörande kronofogde samt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, hvilka alla tillstyrkt den ifrågasatta afsöndringen; och hade i utlåtande den 12 sistlidne Mars Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium, jemte meddelande af den upplysning, att boställets arrendatorer i det för dem gällande kontrakt tillförbundits att, derest i fråga varande ansökning skulle vinna afseende, underkasta sig den inskränkning i boställets område och förmåner, som deraf blefve en följd, emot den nedläggning i årliga arrendeafgiften eller eljest den ersättning, som blefve af Kollegium bestämd, vidare anført, att den till afsöndring ifrågaställda jorden, i betraktande af dess läge och ringa naturliga bördighet, syntes föredrädesvis lämpa sig att till byggnadsplatser användas, samt att densammas upplåtande för sådant ändamål, på sätt ansöknings afsåge, följaktligen, så vida ersättningen blefve bestämd till det värde, dylika byggnadstomter i Hvetlanda i allmänhet betingade, äfven för det allmänna vore till fördel, vid hvilket förhållande Kollegium hemställt, att Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att medgifva den sökta jordafsöndringen, under

vilkor, *dels* att till boställets nuvarande arrendatorer, under arrendetiden och derefter till statsverket, erlades årlig afgäld, hvilken borde af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter förslag af skattläggningsmän, bestämmas särskildt för hvar och en af de afsöndrade tomtplatserna till det belopp i spanmål, att lösas efter medelmarkegångspris, som kunde anses äfven för framtiden utgöra full ersättning för tomtplatserna med afseende på deras läge och beskaffenhet i öfrigt, *dels* ock att innehafvarne af tomtplatserna förpligtades att uppföra och underhålla erforderlig stängsel emot bostället tillstötande mark.

I anledning af hvad sålunda förekommit, och under åberopande jemväl af de skäl, som i Kongl. Maj:ts till Rikets Ständer den 14 April 1863 aflåtna nådiga proposition anförts till stöd för den sedermera genom nådiga brefvet den 11 Augusti 1863 skedda upplåtelsen af byggnadstomter från omförmälda boställe, har Eders Kongl. Maj:t i förenämnda nådiga proposition föreslagit Riksdagen att medgifva, att de nu ifrågavarande tomterna måtte till sökandena under eganderätt upplåtas på de af Kammarkollegium föreslagna vilkor.

Riksdagen har detta ärende till behandling förehaft, och ehuru Riksdagen ansett, att vid afsöndring af jordlotter till så ringa omfång och värde, som de nu ifrågavarande, det vore för staten fördelaktigare, om en bestämd köpeskilling på en gång för desamma erlades i stället för årlig afgäld, har Riksdagen dock icke trott sig böra i detta fall frångå hvad Eders Kongl. Maj:t, angående afgälds erläggande, i den nådiga propositionen hemställt, helst afsöndring af jord från berörda boställe redan förut, på sätt nyss är nämndt, blifvit mot årlig afgäld medgifven, och då denna afgäld blifvit bestämd att utgå i spanmål, torde jemväl den nu ifrågasatta böra efter samma beräkning erläggas. Deremot har af skäl, som vid frågor af enahanda beskaffenhet förut blifvit af Riksdagen anförda, stängselskyldighet icke ansetts böra, utan afseende å dess behöflighet, ovilkorligen åläggas innehafvarne af afsöndrade tomtplatserna.

Riksdagen har alltså bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende täckts föreslå; dock att innehafvarne af omförmälda tomtplatser endast om så påfordras varda skyldige att uppföra och underhålla stängsel emot boställets tillstötande mark.

Med underdånig anmälan härom framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 24 Maj 1877.
